



**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-617/25-S
Sp. zn. ČŠIS-S-130/25-S

Název	Gymnázium a Střední odborná škola pedagogická, Čáslav, Masarykova 248
Sídlo	Masarykova 248, 286 01 Čáslav
E-mail	reditel@gymcaslav.cz
IČO	61 924 041
Identifikátor	600 007 243
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. David Tichý
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Masarykova 248, Čáslav
Inspekční činnost na místě	25. – 27. 2. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „SVP“), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. K termínu inspekční činnosti vzdělávala v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě 529 žáků, z toho 178 žáků v oboru čtyřleté gymnázium, 104 žáků v oboru osmileté gymnázium, 142 žáků v oboru předškolní a mimoškolní pedagogika a 105 žáků v oboru pedagogické lyceum. Naplněnost školy se pohybuje kolem 96 %.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 27 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho pět podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“). Škola vykazovala 16 žáků s IVP povoleným z jiných závažných důvodů. Z devíti žáků s odlišným mateřským jazykem mají tři částečnou jazykovou bariéru.

Stravování je zajištěno v jídelnách jiných škol.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci osmým rokem a zároveň zastává roli koordinátora školního vzdělávacího programu i koordinátora informačních a komunikačních technologií. Koncepce rozvoje školy reflekтуje aktuální vývoj vzdělávací politiky a směřuje k posílení praktické složky výuky v gymnaziálních oborech. V oblasti vzdělávání v oboru předškolní a mimoškolní pedagogika je strategickým zaměřením zřízení mateřské školy, která vytvoří autentické prostředí pro odborné praxe žáků a zároveň rozšíří možnosti profesní přípravy. Vize rozvoje školy je sdílena s pedagogy, žáky i partnery školy a její realizace probíhá v úzké spolupráci se všemi aktéry vzdělávání. V posledních letech výrazně vzrostl zájem o studium, především v oborech pedagogické lyceum a osmileté gymnázium.

Vedení školy efektivně řídí jednotlivé oblasti chodu školy a vystupuje jako dobře koordinovaný tým. Od předchozí inspekční činnosti došlo k rozšíření počtu zástupců ředitele ze dvou na tři a k přerozdělení jejich kompetencí. Funkční přenos informací zajišťují pravidelné porady užšího vedení a provozní porady. Ke zlepšení spolupráce a sdílení zkušeností mezi pedagogy přispívají také neformální pracovní snídaně s vedením školy.

Rozvoji pedagogického týmu je věnována náležitá pozornost. V hospitační činnosti se vedení školy soustředí zejména na práci začínajících i nových učitelů, sleduje kvalitu jejich výuky a poskytuje jim podporu v adaptaci na školní prostředí. Zároveň se zaměřuje na řešení podnětů souvisejících se stížnostmi na neprofesionální chování několika vyučujících, které potvrzuji rovněž výsledky cíleného dotazníkového šetření ČŠI mezi žáky. Přijatá opatření zatím nebyla z pracovněprávních důvodů dostatečně účinná. Vedení školy proto iniciovalo vytvoření etického kodexu učitele jako nástroje pro vymezení profesních standardů, avšak jeho zavedení nebylo umožněno kvůli nesouhlasu části pedagogického sboru.

Pedagogický sbor prošel od předchozí inspekční činnosti výraznou generační obměnou. Z celkového počtu 54 pedagogů nesplňuje podmínsku odborné kvalifikace pouze jeden. Další vzdělávání probíhá formou dvou školení ročně pro celý sbor, zaměřených mimo jiné na podporu pozitivního klimatu školy a strategie řešení krizových situací. Učitelé se rovněž účastní i specializovaných školení dle svého profesního zaměření. V rámci předmětových komisí sdílejí zkušenosti, sjednocují kritéria hodnocení a sledují četnost klasifikace. Přesto mezi některými pedagogy přetrvávají rozdíly v přístupu k hodnocení. Příležitostí ke zlepšení je sdílení dobré praxe prostřednictvím častějších vzájemných hospitací. Pedagogové odborných předmětů na střední pedagogické škole vytvořili pilotní program metodické podpory učitelek mateřských škol a vychovatelek školních družin v oblasti pedagogické praxe, čímž vhodně posilují odbornou přípravu pedagogů zapojených do vedení praxe.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťuje výchovná poradkyně, kariérová poradkyně, školní metodik prevence a školní psycholožka, kteří pracují na základě pravidelně vyhodnocovaných plánů své činnosti. Celý tým absolvoval příslušné studium a účelně poskytuje poradenství a konzultace žákům, jejich zákoným zástupcům a pedagogickým pracovníkům. Škola správně identifikuje projevy rizikového chování, velký důraz je zároveň kladen na jejich prevenci. Kvalitu vztahů však v některých třídních kolektivech negativně ovlivňuje přístup jednotlivých vyučujících. Motivace žáků

k aktivnímu podílu na utváření školního prostředí není systematicky podporována, třídnické hodiny probíhají spíše formálně a chybí funkční platforma pro otevřený dialog mezi žáky a vedením školy.

Ve spolupráci se zřizovatelem a díky investicím z různých zdrojů prošla škola významnou modernizací, která výrazně zlepšila materiální podmínky pro výuku. Od předchozí inspekční činnosti došlo k rozsáhlé rekonstrukci sociálního zázemí, vybudování nových učeben a systematickému doplnění pomůcek a vybavení moderními technologiemi. Oblasti zajištění bezpečnosti žáků věnuje škola potřebnou pozornost.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka probíhala v souladu s kurikulárními dokumenty a byla zaměřena na rozvoj vědomostí, dovedností a postojů žáků. Pedagogové promyšleně volili metody podporující dosažení vzdělávacích cílů, avšak převažovala frontální výuka s nízkým zastoupením interaktivních forem práce. Aktivní zapojení žáků do výuky bylo zaznamenáno přibližně v polovině hospitovaných hodin, i v nich však část žáků zůstávala pasivní. Podpora kritického myšlení a diskuse mezi žáky byla využívána jen v malé míře, což snižovalo prostor pro hlubší analýzu témat a rozvoj argumentačních dovedností. Pedagogové při plánování a realizaci výuky nezohledňovali dostatečně individuální potřeby zejména nadaných žáků, jejichž potenciál zůstával nevyužity. Naopak podpora žáků s SVP byla ve výuce zohledňována a patrná byla snaha o jejich efektivní inkluzi. Reflexe učebního pokroku, ať již formou sebehodnocení, vrstevnického hodnocení či cílené zpětné vazby, byla do výuky začleňována spíše nahodile.

Ve společenskovědních předmětech se výuka zaměřovala na kvalitní a cílenou práci s textem a rozvoj čtenářských strategií. Ve většině hospitovaných hodin českého jazyka a literatury žáci prokazovali porozumění i náročnějším textům a dokázali literárně vědno u terminologii nejen správně používat, ale i vhodně aplikovat v analýze textů. Nejčastějšími formami práce byly samostatná práce a řízený rozhovor. Výjimečně se využívaly také myšlenkové mapy a digitální technologie, které napomáhaly strukturování učiva a samostatnému vyhledávání informací. V dějepise žáci prezentovali netradiční úhly pohledu na historická téma, vedli diskusi a ověřovali porozumění spolužáků, čímž se posilovalo vrstevnické učení a komunikační dovednosti. Podnětná výuka občanské nauky s herními prvky účelně podporovala aktivní zapojení žáků, rozvoj názorové argumentace a zájem o učivo.

Hospitovaná výuka anglického a německého jazyka probíhala většinou v cílovém jazyce. Přínosné bylo zejména časté opakování probírané slovní zásoby a gramatických jevů v reálných situacích či příprava na maturitní zkoušku. V polovině výuky byla účelně využita didaktická technika k aktivizaci žáků při procvičování učiva v online aplikaci, vhodně zařazena byla také poslechová cvičení podporující vnímání správné výslovnosti. Ve dvou třetinách výuky byly zaznamenány různé formy práce, např. ve dvojicích či skupinách, které cíleně podporovaly kooperativní dovednosti žáků a přispívaly k rozvoji jejich cizojazyčných kompetencí. V části hospitovaných hodin převažovala výuka zaměřená na receptivní dovednosti, přičemž produktivní dovednosti žáků byly rozvíjeny v menší míře.

Výuka matematiky a přírodovědných předmětů probíhala v podnětném prostředí a ve třech čtvrtinách hodin byla podpořena efektivním využíváním prezentační techniky. Polovina výuky zahrnovala týmovou spolupráci a vrstevnické učení, žáci se však pouze výjimečně zapojovali do badatelských aktivit. Ve výuce chyběla podpora samostatné práce s informačními zdroji, učivo bylo předkládáno převážně výkladem. Mezi pozitivní prvky sledované výuky patřilo využívání výukových aplikací a programů v matematice, zapojení žáků do programování s edukační stavebnicí v informatice a práce s digitálními zdroji

při výkladu v biologii. Před klasifikovaným ověřováním bylo učivo systematicky procvičeno, což přispělo k objektivnímu hodnocení.

Výuka pedagogiky, speciální pedagogiky a psychologie zahrnovala převážně výklad učiva. V případě psychologie bylo efektivně využito propojení teoretických poznatků s praxí. Důraz byl kladen na hledání souvislostí a přesah učiva do chápání současného světa, což přispívalo k hlubšímu porozumění probíraným tématům. V pedagogice a speciální pedagogice byla aktivita žáků výraznější pouze tehdy, když byla výuka spojena s praktickými aplikacemi, např. formou diskuse nebo řešení modelových situací. Při těchto příležitostech žáci kladli otázky, třídili informace a propojovali získané poznatky v širších souvislostech.

Hudební výchova v pedagogickém lyceu navazovala na předchozí znalosti žáků a byla zaměřena na rozvoj hlasové kultury, rytmického a harmonického cítění, zpěvu a instrumentálních dovedností. Výuka byla vedena metodicky správně a s využitím pestré škály praktických činností. Učitelé důsledně dbali na správné hlasové vedení. Hlasová a dechová cvičení byla uplatňována systematicky a s důrazem na jejich využití při práci se sborem. V hodinách bylo efektivně pracováno s diferenciací žákovských dovedností, což umožnilo individualizovanou podporu při hře na hudební nástroje. Využití Orffsova instrumentáře a práce s vícehlasým zpěvem přispívaly k rozvoji hudebního cítění žáků. Hudební výchova s metodikou byla zaměřena na hlubší rozvoj hudebních dovedností a znalostí. V hodinách sborového zpěvu byla důsledně uplatňována metodika rozezpívání a práce s dynamikou hlasu. Diferencovaný přístup umožňoval individuální vedení při hře na hudební nástroje (zejména klavír a kytaru). V oblasti hudební teorie byli žáci vedeni k pochopení harmonického doprovodu a transpozice melodií, součástí výuky bylo také praktické využití základů dirigování.

Dramatická výchova s metodikou byla realizována na velmi dobré odborné úrovni a efektivně rozvíjela dovednosti využitelné v praxi. Posilovala kreativitu, schopnost improvizace a kooperace, žáci byli vedeni k aktivnímu řešení situací a reflexi vlastního výkonu. Dramatické aktivity se přirozeně propojovaly s hudební výchovou prostřednictvím práce s hlasem, rytmizace a pohybového vyjádření. Výtvarná výchova s metodikou se opírala o výraznou individualizaci vzdělávání. Učitel poskytoval žákům cílenou podporu při zpracování jejich prací a vedl je k aktivnímu využívání dříve získaných zkušeností i teoretických poznatků. Mezi předmětové vztahy byly efektivně zapojeny například při výtvarném zpracování scénických návrhů v návaznosti na dramatickou výchovu. Tělesná výchova s metodikou byla promyšleně koncipována s ohledem na individuální potřeby žáků. V úvodních částech hodin si osvojovali zásady a efektivní metody rozvoje pohybových dovedností s cílem vytvořit vlastní cvičební programy pro různé věkové skupiny. Při výuce měčových her byli systematicky vedeni k přesné charakteristice pravidel a rozvoji základních motorických schopností.

Systém pedagogické praxe je promyšlený a realizuje se ve spolupráci se smluvními mateřskými školami. Důraz je kladen na kvalitní přípravu žáků, vhodnou metodiku a odbornou terminologii. Konzultace s pedagogy a učitelkami mateřských škol podporují efektivní aplikaci získaných dovedností. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, kreativitě a spolupráci. Reflexe a vzájemné hodnocení jím poskytují reálný obraz o pokroku. Příležitostí ke zlepšení je těsnější sladění představ školy a mateřských škol o specifikách předškolního vzdělávání a systematictější reakce na podněty žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci školy dosahují dlouhodobě velmi dobrých výsledků vzdělávání, což dokládá vysoký podíl vyznamenaných a ojedinělý výskyt žáků, kteří neprospěli v průběhu vzdělávání. Ve školních letech 2022/2023 i 2023/2024 prospěla s vyznamenáním přibližně třetina žáků na pedagogickém lyceu, v oboru předškolní a mimoškolní pedagogika i na osmiletému gymnáziu. Ve čtyřletém gymnáziu činil tento podíl čtvrtinu žáků. Dosažené průběžné výsledky potvrzují kvalitu poskytovaného vzdělání i účinnost podpory žáků v průběhu studia.

Výsledky maturitní zkoušky (dále „MZ“) dokládají vysokou úspěšnost žáků ve společné části, zatímco v profilové části jsou patrné rozdíly mezi jednotlivými obory. Žáci oboru pedagogické lyceum dosáhli ve společné části MZ v obou sledovaných školních letech 2022/2023 a 2023/2024 výrazně lepších výsledků než žáci srovnatelných oborů. V oboru předškolní a mimoškolní pedagogika byla hrubá neúspěšnost, tedy podíl žáků, kteří zkoušku nekonali nebo u ní neuspěli, z počtu přihlášených žáků, ve společné části v obou letech nulová, avšak v profilové části došlo v roce 2023/2024 k jejímu nárůstu oproti předchozímu roku. V oborech čtyřleté a osmileté gymnázium dosáhli žáci v obou letech ve společné části MZ výborných výsledků, všichni přihlášení MZ úspěšně složili. V profilové části byla zaznamenána vyšší hrubá neúspěšnost oproti předchozímu roku.

Ve škole je patrný trend pozitivní motivace při hodnocení žáků. Ve dvou sledovaných letech škola udělila vysoký počet pochval, zatímco kázeňská opatření byla ukládána pouze minimálně. Systematicky se zaměřuje na prevenci rizikového jednání a vytváření bezpečného školního prostředí. Do vzdělávání vhodně zařazuje téma související s bezpečností, zdravým životním stylem a prevencí sociálně-patologických jevů. Případy nevhodného jednání jsou řešeny individuálně ve spolupráci s třídními učiteli, rodiči i žáky, zaváděná opatření jsou většinou účinná. Průměrný počet zameškaných hodin na žáka činil ve školním roce 2022/2023 přibližně 125 hodin, v následujícím roce 2023/2024 poklesl na 106 hodin. Tento pozitivní trend dokládá zodpovědný přístup žáků k docházce a efektivní opatření školy v oblasti prevence. Neomluvená absence se vyskytovala jen výjimečně.

Ročníkové práce žáků čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia rozvíjejí samostatné a tvorivé myšlení, odborné zájmy a komunikační dovednosti. Žáci si volí téma dle svých preferencí, konzultují jej s vyučujícími nebo odborníky z praxe a výsledky veřejně prezentují. Práce zároveň směřují k praktické realizaci výstupů, čímž podporují propojení teoretických znalostí s reálným využitím. Tento systém přispívá k rozvoji kritického myšlení, sebevědomého vystupování a napomáhá rozhodování o dalším studiu či profesním směrování.

Škola zapojuje peer skupinu složenou ze žáků a absolventů do organizace adaptačních kurzů, což usnadňuje začlenění nových žáků, umožňuje předávání zkušeností a zajišťuje kontinuitu školní tradice. K efektivní realizaci těchto aktivit slouží Almanach her pro adaptační kurzy, vytvořený členy peer skupiny. Jedná se o praktický, ověřený a průběžně aktualizovaný materiál, který zjednodušuje organizaci kurzů a poskytuje jasně strukturovaný rámec pro jejich realizaci.

Žáci dosahují výrazných úspěchů v přírodovědných, společenskovědních, jazykových, hudebních a sportovních soutěžích, včetně třetího místa na mezinárodní biologické olympiadě a pravidelných umístění v krajských kolech dějepisné a biologické olympiády i konverzační soutěže v anglickém jazyce. Žáci pedagogických oborů úspěšně reprezentují školu v celostátní přehlídce žáků pedagogických škol a lyceí.

Významnou roli v kulturním životě školy i širší komunity sehrává pěvecký sbor, který výrazně přispívá k estetické atmosféře školy. Každoročně pořádá adventní setkání s charitativním přesahem a pravidelně vystupuje na městských kulturních akcích a hudebních festivalech. Dramatický kroužek přispívá k rozvoji tvůrčích schopností žáků a podněcuje jejich kreativní vyjádření. Dobročinné aktivity zahrnují také benefiční výrobu a prodej pečiva, jehož výtěžek je věnován na podporu potřebných. Ke každoročním tradicím patří tvorba ročenky, v níž žáci zachycují klíčové události školního roku a posilují pozitivní vztah ke škole.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k výrazné generační obměně pedagogického sboru.
- Byla provedena rozsáhlá rekonstrukce budovy a modernizace výukových pomůcek.
- Výrazně vzrostl počet žáků, především v oborech pedagogické lyceum a osmileté gymnázium.

Silné stránky

- Systém ročníkových prací rozvíjí samostatné a tvořivé myšlení žáků osmiletého gymnázia, podporuje odborné zájmy, komunikační dovednosti a v rámci možností směřuje k praktické realizaci výstupů. (4.1)
- Pěvecký sbor obohacuje kulturní život školy i širší komunity, rozvíjí umělecké vyjádření žáků a vede je k spolupráci a odpovědnosti prostřednictvím charitativních aktivit. (5.3)
- Škola zapojuje peer skupinu složenou ze žáků a absolventů do organizace adaptačních kurzů, čímž podporuje mezigenerační spolupráci, usnadňuje začlenění nových žáků a posiluje soudržnost školního kolektivu. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Způsob komunikace a přístup některých vyučujících k žákům nejsou vždy v souladu s principy respektujícího jednání a spravedlivého hodnocení. (3.2)
- Motivace žáků k aktivnímu podílu na utváření školního klimatu není systematicky rozvíjena, chybí funkční platforma pro komunikaci mezi žáky a vedením školy. (3.4)
- Pedagogové nesledují systematicky vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky nezohledňují dostatečně individuální potřeby žáků. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Příklady inspirativní praxe

- Almanach her pro adaptační kurzy, vytvořený peer skupinou žáků a absolventů, systematicky usnadňuje jejich organizaci a díky přehledné struktuře poskytuje praktický a zábavný nástroj k rozvoji spolupráce, komunikace a překonávání počátečních bariér při adaptaci nových žáků na prostředí střední školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit respektující komunikaci a spravedlivé hodnocení ve výuce prostřednictvím metodické podpory pedagogů, vzájemné inspirace a formulovalní etického kodexu.
- Posílit motivaci žáků k aktivnímu zapojení do utváření školního klimatu prostřednictvím smysluplně pojetých třídnických hodin a vytvořením funkční platformy pro vyjádření jejich podnětů a názorů.
- Při plánování a realizaci výuky více zohledňovat individuální vzdělávací potřeby žáků.
- Používat širší škálu forem a metod výuky, omezit dominanci frontální výuky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přjmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činnosti. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejně lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírájí

1. Základní dokumenty školy (zřizovací listina, výpis z rejstříku škol a školských zařízení, jmenování do funkce ředitele), stav k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace k řízení a kontrole, školní rok 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
3. Dokumentace podle § 28 školského zákona

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Seidlová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka

Mgr. Marie Richterová, školní inspektorka

Mgr. Renata Ležalová, školní inspektorka

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor

18. 3. 2025